

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Mart 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-mart 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 450,9 mil. eura, što ukazuje na pad od 6,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 89,2 mil. eura, što je više za 5,2% u odnosu na isti period prethodne godine, a **uvezeno** za 361,7 mil. eura, što je manje za 9,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 24,7% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 21,3%.

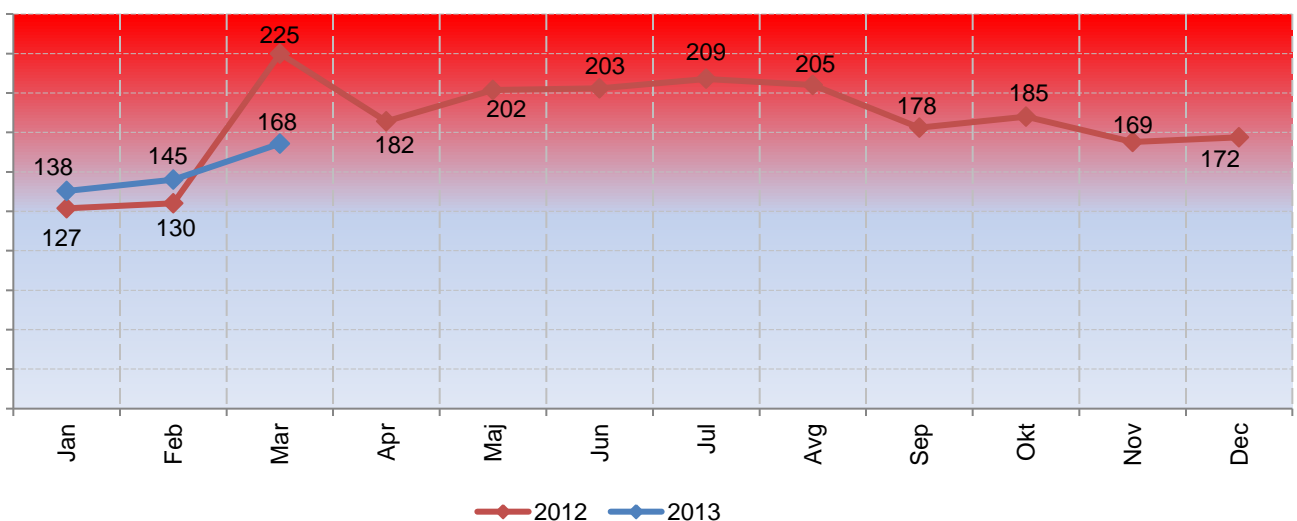
U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani prema materijalu**- sektor 6, u iznosu od 30,1 mil. eura (koju čine: Obojeni metali u iznosu od 24,9 mil. eura i Gvožđe i čelik u iznosu 3,5 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 7 – Mašine i transportni uređaji u iznosu od 84,6 mil. eura (koji čine: Ostala transportna sredstva i oprema u iznosu od 21,7 mil. eura i Drumska vozila u iznosu od 19,8 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (30,1 mil. eura), Slovenija (14,7 mil. eura), Hrvatska (14,6 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (90,3 mil. eura), Kina (46,3 mil. eura) i Grčka (29,5 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. Eura

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do marta 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktobar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 202	27 982	-82 220
Februar	113 870	31 259	-82 611
Mart	137 605	29 949	-107 656

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj. EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 202	77 208	350	2 068	30 541	35
Februar	113 870	97 906	249	2 610	13 083	21
Mart	137 605	119 313	314	3 000	14 958	21

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	Svijet u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktoibar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoibar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 982	27 067	610	186	110	9
Februar	31 259	30 237	579	36	393	14
Mart	29 949	27 520	1 197	31	1 201	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	SVIJET u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-mart 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mart 2012		Jan-Mart 2013		Jan-Mart 2012		Jan-Mart 2013		Jan-Mart 2012	Jan-Mart 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100%	84 764	100%	89 189	100%	397 908	100%	361 677	-313 144	-272 488
Evropa	99%	84 068	95%	84 824	82%	328 102	81%	294 427	-244 034	-209 603
EU-27	29%	24 731	31%	27 381	38%	150 181	37%	135 025	-125 450	-107 644
Cefta	65%	55 129	60%	53 187	40%	159 925	40%	146 438	-104 796	-93 251
Afrika	0%	118	3%	2 385	0%	664	0%	914	-546	1 471
Azija	1%	442	2%	1 704	14%	55 851	16%	58 582	-55 409	-56 877
Amerika	0%	123	0%	252	3%	13 219	2%	7 678	-13 095	-7 426
Okeanija	0%	13	0%	24	0%	72	0%	77	-59	-53
SAD	0%	100	0%	250	1%	2 531	1%	3 238	-2 431	-2 989
Kina	0%	115	1%	1 153	11%	42 936	13%	46 279	-42 821	-45 126
Rusija	1%	644	1%	1 113	1%	3 289	0%	656	-2 645	457
Švajcarska	1%	1 087	1%	682	2%	7 140	1%	3 543	-6 053	-2 861
Japan	0%	246	0%	266	1%	3 460	1%	3 539	-3 213	-3 273
Turska	3%	2 344	3%	2 358	2%	6 212	2%	5 767	-3 867	-3 408
Brazil	0%	0	0%	0	2%	6 062	1%	2 262	-6 062	-2 262

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-27 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Mart	2013 Jan-Mart		2012	2012 Jan-Mart	2013 Jan-Mart	2012	2012 Jan-Mart	2013 Jan-Mart
SVIJET	100	366 896	84 764	89 189	100	1 820 850	397 908	361 677	-1 453 954	-313 144	-272 488
EU-27	29	105 460	24 731	27 381	38	699 450	150 181	135 025	-593 990	-125 450	-107 644
Austrija	1	4 219	929	1 454	2	32 676	6 577	6 886	-28 457	-5 648	-5 432
Belgija	0	176	7	88	0	8 840	2 181	2 193	-8 664	-2 174	-2 106
Bugarska	0	423	96	86	0	9 030	1 799	2 173	-8 607	-1 704	-2 087
Češka	1	2 691	408	1 356	1	18 397	5 944	2 277	-15 706	-5 536	-922
Danska	0	8	0	0	0	3 749	691	556	-3 741	-691	-556
Estonija	0	55	0	0	0	187	45	47	-132	-45	-47
Finska	0	1 229	243	0	0	1 212	181	417	17	61	-417
Francuska	1	2 458	445	551	1	22 166	5 206	3 171	-19 708	-4 761	-2 620
Grčka	1	3 575	2 058	35	9	159 189	32 696	29 528	-155 614	-30 638	-29 493
Holandija	1	2 653	998	416	2	32 139	8 075	6 818	-29 485	-7 078	-6 402
Irska	0	1	0	0	0	2 559	651	612	-2 558	-651	-612
Italija	3	12 393	2 629	2 998	6	112 453	22 087	24 856	-100 060	-19 459	-21 858
Kipar	0	20	0	35	0	657	142	127	-637	-142	-93
Letonija	0	195	0	3	0	108	17	8	87	-17	-5
Litvanija	0	195	0	0	0	107	33	28	88	-33	-28
Luksemburg	0	85	42	1	0	215	128	4	-131	-86	-4
Mađarska	5	18 058	1 642	453	1	18 797	3 732	3 973	-738	-2 090	-3 520
Malta	0	108	0	132	0	11	1	0	97	-1	132
Njemačka	4	14 381	4 593	2 833	6	115 665	22 490	23 454	-101 285	-17 897	-20 621
Poljska	1	4 406	1 038	1 391	1	13 053	2 215	3 024	-8 647	-1 176	-1 634
Portugalija	0	0	0	0	0	496	99	96	-496	-99	-96
Rumunija	1	2 205	2 128	0	1	26 348	6 359	2 878	-24 143	-4 231	-2 878
Slovačka	0	314	65	23	0	4 715	925	857	-4 401	-860	-834
Slovenija	8	28 887	5 173	14 708	4	73 141	15 422	12 396	-44 255	-10 249	2 312
Španija	0	28	1	5	1	21 837	5 156	4 382	-21 809	-5 155	-4 377
Švedska	1	2 137	753	118	0	3 610	905	1 669	-1 473	-152	-1 551
Vel.Britanija	1	4 560	1 485	696	1	18 091	6 424	2 593	-13 531	-4 939	-1 897
CEFTA	62	227 211	55 129	53 187	45	812 749	159 925	146 438	-585 538	-104 796	-93 251
Albanija	2	7 634	1 003	2 324	1	13 966	2 371	4 282	-6 333	-1 368	-1 958
BiH	7	27 413	6 124	2 646	7	123 225	25 036	25 370	-95 813	-18 912	-22 724
Makedonija	1	2 293	300	441	2	27 527	4 769	4 803	-25 235	-4 469	-4 361
Moldavija	0	0	0	0	0	143	31	28	-143	-31	-28
Hrvatska	23	83 544	25 315	14 627	6	110 436	20 573	20 642	-26 892	4 741	-6 015
Srbija	23	83 360	19 095	30 147	29	532 886	106 575	90 300	-449 526	-87 479	-60 153
UMNIK Kosovo	6	22 967	3 293	3 002	0	4 565	570	1 012	18 403	2 722	1 990
Ostale zemlje	9	34 225	4 904	8 621	17	308 651	87 802	80 214	-274 426	-82 898	-71 593

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-27, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-27		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%
IZVOZ								
2009	133 827	48	7 407	3	12	0	95	0
2010	184 817	56	461	0	544	0	149	0
2011	227 459	50	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	8 945	33	83	0	97	0	0	0
Februar	7 555	32	1	0	0	0	12	0
Mart	8 231	25	17	0	149	0	103	0
April	10 462	33	173	1	74	0	9	0
Maj	14 111	41	13	0	234	1	846	2
Jun	10 065	32	73	0	143	0	927	3
Jul	8 542	27	368	1	148	0	0	0
Avgust	5 758	18	17	0	0	0	148	0
Septembar	9 885	33	0	0	96	0	391	1
Oktoibar	7 762	29	20	0	135	1	190	1
Novembar	7 557	23	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	6 585	20	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	7 041	25	186	1	0	0	72	0
Februar	12 212	39	36	0	161	1	0	0
Mart	8 128	27	28	0	105	0	1 082	4
UVOZ								
2009	620 593	38	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	625 207	38	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	714 369	39	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	40 558	41	678	1	886	1	4 829	5
Februar	42 089	40	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	67 533	35	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	57 924	38	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	67 882	40	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	63 165	37	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	67 481	38	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	67 880	39	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	52 895	36	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktoibar	63 256	40	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	51 887	38	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	56 899	41	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	36 727	33	683	1	1 101	1	27 467	25
Februar	44 137	39	1 187	1	1 176	1	9 077	8
Mart	54 161	39	1 368	1	1 262	1	9 735	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Mart 2012 u hilj.EUR	Jan-Mart 2013 u hilj.EUR
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%		
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	84 764	89 189
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	84 764	89 189
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	6 542	8 347
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	9 873	13 925
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	12 412	26 522
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	2 908	1 944
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	4 811	5 186
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	48 197	31 761
EU-27	184 817	56	227 459	50	105 460	29	24 731	27 381
0-9 TOTAL	184 817	56	227 459	50	105 460	29	24 731	27 381
0+1 Hrana, piće i duvan	5 485	2	6 221	1	4 683	1	342	427
2+4 Sirovine	18 179	6	26 804	6	22 171	6	5 071	5 312
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	1 769	3 662
5 Hemijski proizvodi	219	0	356	0	902	0	250	205
7 Mašine i transportni uređaji	9 558	3	10 552	2	13 508	4	3 131	2 734
6+8 Ostali industrijski proizvodi	133 023	40	164 375	36	49 092	13	14 147	13 539
CEFTA	130 521	40	183 590	40	227 211	62	55 129	53 187
0-9 TOTAL	130 521	40	183 590	40	227 211	62	55 129	53 187
0+1 Hrana, piće i duvan	36 493	11	39 934	9	39 046	11	5 347	5 053
2+4 Sirovine	22 516	7	25 830	6	22 719	6	2 362	5 017
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	9 664	22 291
5 Hemijski proizvodi	12 695	4	11 673	3	11 009	3	2 655	1 739
7 Mašine i transportni uređaji	14 478	4	10 296	2	6 572	2	1 309	1 546
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31 147	9	60 917	13	110 615	30	33 791	17 541
SAD	461	0	610	0	948	0	100	250
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	100	250
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	12	177
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	22
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	5	51
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	83	0
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	246	266
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	246	266
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	0	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	246	266
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	115	1 153
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	115	1 153
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	115	119
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	0	1 032
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	0	3
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Mar 2013 u hilj.EUR	Jan-Mar 2013 u hilj.EUR
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%		
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	397 908	361 677
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	397 908	361 677
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	82 324	78 320
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	18 741	14 573
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	86 616	53 498
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	33 395	36 912
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	84 156	84 623
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	92 675	93 733
EU-27	625 207	38	714 369	39	699 450	38	150 181	135 025
0-9 TOTAL	625 207	38	714 369	39	699 450	38	150 181	135 025
0+1 Hrana, piće i duvan	94 508	6	108 606	6	115 094	6	24 178	25 185
2+4 Sirovine	5 933	0	9 551	1	8 225	0	2 403	1 702
3 Mineralna goriva i maziva	131 745	8	189 426	10	184 578	10	42 126	30 215
5 Hemijski proizvodi	61 189	4	75 514	4	71 361	4	14 268	15 508
7 Mašine i transportni uređaji	181 508	11	172 376	9	164 479	9	35 109	31 638
6+8 Ostali industrijski proizvodi	150 325	9	158 164	9	155 287	9	32 097	30 758
CEFTA	670 000	40	818 948	45	812 749	45	159 925	146 438
0-9 TOTAL	670 000	40	818 948	45	812 749	45	159 925	146 438
0+1 Hrana, piće i duvan	239 359	14	264 705	15	270 248	15	47 668	46 667
2+4 Sirovine	71 139	4	81 239	4	62 258	3	13 004	12 311
3 Mineralna goriva i maziva	49 943	3	130 380	7	129 932	7	37 856	19 608
5 Hemijski proizvodi	60 430	4	75 572	4	77 411	4	14 899	17 089
7 Mašine i transportni uređaji	39 306	2	46 239	3	49 912	3	8 387	9 316
6+8 Ostali industrijski proizvodi	209 822	13	220 811	12	222 989	12	38 112	41 447
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	2 531	3 238
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	2 531	3 238
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	222	219
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	17	27
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	2	1
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	543	604
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	1 233	1 938
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	514	449
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	3 460	3 539
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	3 460	3 539
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	0	0
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	0	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	14	5
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	72	57
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	2 776	2 521
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	597	954
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	42 936	46 279
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	42 936	46 279
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	218	291
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	64	97
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	1	3
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	989	714
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	30 100	33 043
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	11 564	12 131

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010 u hilj.EUR	2011 u hilj.EUR	Index 2011 2010	2012 u hilj.EUR	Index 2012 2011	Jan-Mar 2012 u hilj.EUR	Jan-Mar 2013 u hilj.EUR	Index Jan-Mar 13 Jan-Mar 12
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	84 764	89 189	105
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	3 652	3 988	109
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	0	7	0
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	1 044	1 362	131
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	2	298	
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	3	2	63
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	969	793	82
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	96	206	214
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	3	1	49
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	997	996	100
08 Stočna hrana (sem žita u znu)	118	82	69	53	65	17	42	256
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	523	281	54
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	2 889	4 358	151
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	2 889	2 296	79
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	0	2 062	0
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	9 520	13 664	144
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	1 104	1 699	154
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	0	0	0
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	1 480	2 319	157
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	248	279	113
26 Tekstilana vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	4	0	3
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	102	371	365
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	6 566	8 931	136
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	16	53	325
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	12 412	26 522	214
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	383	122	32
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	1 400	1 848	132
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	0	0
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	10 629	24 552	231
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	353	262	74
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	91	81	89
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	252	63	25
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	10	117	
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	2 908	1 944	67
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	9	1	9
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	4	24	569
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	16	11	66
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	2 157	1 229	57
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	267	273	102
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	0	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	44	34	77
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	156	84	54
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	254	288	114

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010 u hilj.EUR	2011 u hilj.EUR	Index 2011 2010	2012 u hilj.EUR	Index 2012 2011	Jan-Mar 2012 u hilj.EUR	Jan-Mar 2013 u hilj.EUR	Index Jan-Mar 13 Jan-Mar 12
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	46 724	30 123	64
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	40	58	144
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	59	9	15
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	69	176	253
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	149	220	147
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	8	10	125
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	251	813	324
67 Gvozdje i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	6 226	3 509	56
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	38 849	24 912	64
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	1 072	415	39
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	4 811	5 186	108
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	68	56	83
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	443	291	66
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	4	62	
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	2 763	2 066	75
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	124	122	99
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	94	162	172
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	495	758	153
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	702	764	109
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	119	905	764
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	1 473	1 639	111
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	20	25	128
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	82	118	143
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	11	32	283
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	245	167	68
85 Obuća	356	446	125	661	148	109	203	186
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	18	42	240
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	15	23	158
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	974	1 029	106
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	21	1 503	

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010 u hilj.EUR	2011 u hilj.EUR	Index 2011 2010	2012 u hilj.EUR	Index 2012 2011	Jan-Mar 2012 u hilj.EUR	Jan-Mar 2013 u hilj.EUR	Index Jan-Mar 13 Jan-Mar 12
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	397 908	361 677	91
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	72 384	69 460	96
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	4 856	4 977	102
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	18 178	18 538	102
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	8 882	7 864	89
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	1 536	1 755	114
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	10 410	10 656	102
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	7 169	8 594	120
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	2 294	1 951	85
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	10 764	6 542	61
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	13 670	16 367	120	18 557	113	3 327	3 628	109
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	4 966	4 956	100
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	9 941	8 859	89
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	8 162	6 365	78
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	1 778	2 495	140
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	15 949	11 607	73
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		319	575	180
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	66	100	152
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	29	1	4
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	1 317	1 207	92
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	0	0	471
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	128	239	187
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	502	336	67
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	12 150	7 553	62
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	1 439	1 595	111
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	86 616	53 498	62
32 Kameni uglj, koks i briketi	333	419	126	411	98	109	200	183
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	44 794	36 635	82
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	2 674	2 628	98
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	39 038	14 034	36
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	2 792	2 966	106
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	144	142	98
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	2 587	2 751	106
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	61	73	120
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	33 395	36 912	111
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	355	667	188
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	1 063	769	72
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	2 942	3 583	122
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	12 387	13 228	107
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	7 988	8 489	106
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	947	893	94
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	515	586	114
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	4 341	4 628	107
59 Hemijske materije i proizvodinjgđe nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	2 858	4 068	142

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010 u hilj.EUR	2011 u hilj.EUR	Index 2011 2010	2012 u hilj.EUR	Index 2012 2011	Jan-Mar 2012 u hilj.EUR	Jan-Mar 2013 u hilj.EUR	Index Jan-Mar 13 Jan-Mar 12
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	47 678	49 136	103
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	63	58	92
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	3 282	2 681	82
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	3 267	3 300	101
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	6 144	6 190	101
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	2 846	2 182	77
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	12 411	13 872	112
67 Gvozde i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	6 171	7 595	123
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	2 445	2 698	110
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	11 049	10 560	96
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	84 156	84 623	101
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	986	705	72
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	3 442	3 532	103
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	312	529	169
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	7 869	10 115	129
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	5 223	6 668	128
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	7 858	9 265	118
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	11 983	12 378	103
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	24 822	19 762	80
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	21 663	21 669	100
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	44 997	44 597	99
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	2 018	1 666	83
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	7 005	6 257	89
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	1 280	1 498	117
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	9 989	10 924	109
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	7 375	7 889	107
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	4 797	4 842	101
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	725	618	85
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	11 808	10 903	92
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734	-	425	58	0	20	0

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT

- Council Regulation 1172/95
- Commission Regulation (EC) No. 1917/2000
- Regulation (EC) No.471/2009 of the European Parliament and Council
- Commission Regulation (EC) No. 113/2010

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sledećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sledećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremili:

Maja VUČINIĆ i Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org